

Köyliön Upeat Valokuvat Arkistoon- hanke eli KUVA- hanke

Hakija: Köyliö-seura

Hankkeen nimi: Köyliön Upeat Valokuvat Arkistoon eli KUVA- hanke

Toteuttamisaika: 1.4.2008- 31.10.2011

Yhteyshenkilö

Kalevi Salmi
Suutarinkatu 19 A 2 20300 Turku
Puh.040 5855292
kalevi.salmi@fimnet.fi

Yhteenveto:

Hankkeen tavoitteena on Köyliön valokuvien taltiointi jälkipolvien käyttöön inventoimalla, järjestämällä ja digitoimalla sekä Köyliön kotien että valokuvaaja Jaakko Ojalan valokuvat Kohderyhmänä ovat Köyliön valokuvista kiinnostuneet. Toimenpiteet: kuvista valmistetaan isot arkistotiedostot ja katselukuvat luokittelutietoineen taltiointiohjelmaan, josta niitä voidaan hakuohjelmalla etsiä, nyt ja tulevaisuudessa. Paikkakunnan valokuvatietoutta lisätään järjestämällä kuvankäsittelyopastus. Tulokset: Tuloksena on valokuvatietokanta, joka on niin pitkälle julkinen kuin kuvien luovuttajat kuviaan antaessaan sallivat ja siten museoiden, tutkijoiden, oppilaitosten ja yksityisten henkilöiden hyödynnettävissä. Materiaali täydentää kuvaa Köyliön historiasta ja on käytettävissä mm. seuraavia Köyliön historia- teoksia laadittaessa

Päätavoite:

Omien juurien ja oman asuinyhteisön tunteminen on jokaiselle sukupolvelle tärkeätä ja se lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja asumisviihtyvyyttä. Oman kunnan valokuvien tallentaminen jälkipolvien käyttöön tukee kirjallista historiamateriaalia ja helpottaa tekstin ymmärtämistä ja on tärkeä osa kunnan kulttuuriperintöä. Hankkeella on merkitystä, paitsi köyliöläisille, myös muille historiasta, vanhoista miljöistä, töistä ja työtavoista, rakennuksista sekä kansatieteestä kiinnostuneille.

Hankkeen päätavoitteena on siksi varmistaa, että Köyliön kotien valokuvat ja valokuvaaja Jaakko Ojalan laaja valokuva-arkisto säilyvät ja ovat myös jälkipolvien käytössä. Tämä tapahtuu valmistamalla valokuvista isot digitaaliset arkistotiedostot ja katselukuvat luokittelutietoineen taltiointiohjelmaan, josta niitä voidaan hakuohjelmilla etsiä, nyt ja tulevaisuudessa.

Osatavoitteet:

- Hankkeessa kartoitetaan Köyliön talojen ja valokuvaaja Jaakko Ojalan valokuvien määrät sekä muualla sijaitsevissa arkistoissa ja museoissa olevat kuvat. Ellemme saa muissa

arkistoissa olevia kuvia käyttöömmme neuvottelemme vähintäänkin niiden viitetiedoista, jolloin alkuperäinen kuva säilyy omistavassa arkistossa, mutta ns. näyttökuva olisi nähtävissä tietokannassamme.

- Kehitämme - modifioimalla olemassa olevia arkistointijärjestelmiä - hankettamme varten valokuvien arkistointityöhön soveltuvan, meitä palvelevan arkistointijärjestelmän.
- Ennen valokuvien rutiinitalennukseen ryhtymistä on oltava valmiina myös arkistorakenteeseemme soveltuva tietotekninen, verkkopohjainen arkistointi- ja hakuohjelmisto (verkko-ohjelma). Tämä luodaan erikseen hanketta varten Köyliö-seuran toimeksiannosta. Köyliö-seura ostaa ohjelman ja luovuttaa sen hankkeen käyttöön.
- Noin 20:lle vapaaehtoistyövoimaksi ajatellulle henkilölle annetaan opastusta kuvien käsittelyyn (digitaalikamera-asiat, valokuvien siirto, valokuvien skannaus ja- käsittely ym). Opastus ostetaan Jaakko Ojalalta
- Kiinnostuksen herättämiseksi järjestetään Köyliössä 1-2 valokuvanäyttelyä tietokantaan siirretyistä valokuvista.
- Kerätyt valokuvat muutetaan skannaamalla digitaaliseen muotoon ja valmistetaan näistä isot arkistotiedostot sekä katselukuvat luokittelutietoineen.
- Yllä mainittu materiaali siirretään valokuvia jatkuvasti uudistavalle palvelimelle. Tätä varten ostetaan koko hankkeen ajaksi tarvittava säilytys-, hoito- ja huoltopalvelu.

Tausta ja tarve:

Köyliön kansallismaisemaa ja sen ihmisiä on kuvattu 1900-luvulta lähtien, osittain jo aiemminkin, kun taitavia valokuvaajia alkoi lähikaupungeista myös Köyliössä kierrellä. Köyliössä on myös ollut 1960-luvulta lähtien oma ammattivalokuvaaja Jaakko Ojala, joten valokuvia ja kuvia löytyy paljon eri muodoissa. Kaikki Köyliön historialliset kuvat inventoidaan ja kartoitetaan, ja myös muut kuvamateriaalit, videot, kaitafilmit ja mainoskuvat selvitetään.

Hankkeessa käytetään 1950-luvulta olevia ja sitä vanhempia kuvia. Rajaus johtuu siitä, että 1960-luvulta lähtien kuvien laatu heikkeni ja toisaalta uusimpien kuvien julkaisu internetissä voi olla ongelmallista.

Jotta kuvat saadaan säilytettyä jälkipolville, vaatii se nyt ja jatkossakin säilyttäviä, kunnostavia ja suojaavia toimenpiteitä sekä näiden asioiden huolellista suunnittelua koskien esimerkiksi alkuperäisiä negatiiveja sekä lopputaltiointia. Arkisto tulee olemaan julkinen siltä osin kun kuvien luovuttajat siihen suostuvat.

Lähtötilanne:

Köyliö-seura on hallinnoinut kolme EU –hanketta: Köyliön Upea Menneisyys -hanke, Köyliö Taksvärkki – hanke ja Yttilän Otta Tutuksi- kaivuhanke.

Köyliö-seuran perustamiskokouksessa vuonna 2000 kirjattiin pöytäkirjaan tärkeimmät tavoitteet, joihin kuului myös Köyliön taloissa ja Jaakko Ojalan valokuvaamossa olevien valokuvien tallennus jälkipolvia varten. Taltiointista huolehtimis- idea ei ehkä ole uusi, mutta käytännössä sen hyväksi ei ole ennen tehty mitään. Köyliö-seura on kantanut jo pitkään huolta siitä, miten turvataan köyliöläisten valokuvien säilyvyys jälkipolvienkin käyttöön.

Kohderyhmät:

Kohderymänä ovat kaikki valokuvistaan kiinnostuneet köyliöläiset, myös muualla asuvat. Lisäksi kuvien antamaa informaatiota tarvitsevat mm. ulkopuoliset tutkijat. Tähtäin on silti kauempana eli kuvien säilymisen varmistaminen jälkipolvien käyttöön.

Yhteistyötahot:

Hankkeen laaja-alaisuuden ja erityisosaamisen vuoksi pyritään yhteistyöhön mahdollisimman monen alan asiantuntijatahon kanssa. Näistä ovat tähän mennessä jo luvanneet tukensa – joko taloudellisen tai tiedollisen – mm. Museovirasto, Suomen Valokuvataiteen Museo, Åbo Akademi ja Satakunnan museo. Hankkeen yhteistyötahoina ovat lisäksi Köyliön kyläyhdistykset, Köyliön Lionsit ja Ladyt, Köyliön Seurakunta, Köyliön Osuuspankki.

Toteutus, toimenpiteet sekä aikataulu:

Toteutus vaiheistetaan siten, että Köyliön talojen kuvamateriaalin tarkistus, arviointi ja nimeäminen aloitetaan heti hankkeen alussa ja pyritään saattamaan loppuun kesän 2011 aikana.

Hankkeessa tarvittava arkistojärjestelmä luodaan heti alussa.

Köyliö-seura luovuttaa verkko-ohjelman hankkeen käyttöön hankkeen alussa. Jatkuvasti uudistava palvelintila säilytys-, hoito- ja huoltopalveluineen ostetaan myös heti hankkeen alussa, joten kuvien skannausta ja palvelimelle siirtoa voidaan tehdä koko hankkeen ajan.

Hankkeessa on mukana valokuvaaja Jaakko Ojala, jolla on valokuva-alan asiantuntemus. Jaakko Ojala hoitaa skannaustyön omilla laitteillaan ja omissa tiloissaan. Osa-aikaiseksi hankesihteeriksi palkataan Rauni Halonen. Hän huolehtii yhteydenpidosta Pyhäjärvisetuun. Köyliön kylistä valitaan ”valokuvavastaavat”, joiden kanssa ja joiden koordinaattorina Rauni Halonen toimii. Skannatut valokuvat tulee nimetä huolellisesti, jotta kaikki kuviin liittyvä tieto voidaan saada talteen ja tallettaa kuvatietokantaan. Seija Ojala palkataan tähän työhön ja hän tekee sen yhteistyössä Jaakko Ojalan kanssa. Tarvittaessa palkataan henkilöitä myös muihin hankkeen osatehtäviin.

Tämän lisäksi työtä tehdään Köyliön kodeissa. Köyliön talojen valokuvien selvittelyosuus tehdään valtaosin vapaaehtoistyöntekijöiden työnä. Heille järjestetään loppusyksyllä 2010 tarvittava opastus Jaakko Ojalan toimesta. Vapaaehtoiset- joiden työtä koordinoivat kylien valokuvavastaavat ja viime kädessä Rauni Halonen- selvittävät taloissa yhdessä omistajien kanssa mm. seuraavia seikkoja: Mitä kuvia on olemassa ja mitkä niistä saa tallentaa? Milloin kuvat on otettu? Mitä kuvat esittävät tai keitä henkilöitä kuvissa on? Kuvakartoituksen jälkeen sovitaan Jaakko Ojalan kanssa, mitkä kuvat otetaan mukaan. Vapaaehtoistyöntekijöiden tehtävänä on myös huolehtia, että kustakin talosta saadaan valokuvien julkaisuun kirjallinen suostumus. Sitä mukaan kun vapaaehtoisten taidot kehittyvät pyritään heille siirtämään hankkeen rutiineissa lisää vastuuta.

Valokuvanäyttelyt järjestetään vuosina 2011 ja myös mahdollisesti 2012

Hankkeen lasten ja nuorten osuudesta vastaa Leena Järnfors ja se toteutetaan Järnforsin 8.11.2008 toimittaman suunnitelman mukaan muistaen, että koululaitos luo omat rajansa

sille miten voidaan toimia.

Rahoitus- ja vapaaehtoistyösuunnitelma:

Köyliö-seura perustaa hanketta varten erillisen tilin ja sitoutuu siirtämään sinne omarahoitusta vastaavan summan.

Köyliö-seura tulee sopimaan lainan ottamisesta hanketta varten. Haemme ennakkoa maksimimäärän hankkeen alussa tai heti kun se on mahdollista ja maksatuksia mahdollisimman usein.

Hankkeeseen on sisällytetty palkattavalle henkilöstölle vain rajallinen summa. Siksi valtaosa hanketyöstä tapahtuu vapaaehtoistyönä. Näin ollen mm. Jaakko Ojalan työ on palkatonta, lukuun ottamatta joitakin mahdollisia erillissuoritteita ja matkakuluja.

Hankintasuunnitelma:

Köyliö-seura antaa hankkeen käyttöön valokuvien siirrossa tarvittavan verkko-ohjelman. Digitoituja kuvia jatkuvasti uudistava säilytyspalvelu on kilpailutettu ja se ostetaan mManual Oy:ltä.

Muut hankinnat kilpailutetaan hankkeen aikana noudattaen TE- keskuksen yleisohjeita.

Hankeorganisaatio:

Hankkeen johtajana toimii Kalevi Salmi. Hanketta koordinoivan työryhmän muodostavat Suomen Valokuvataiteen museon edustajana Anne Isomursu, Museoviraston edustajana Sirkku Dölle, Satakunnan Museon edustajana Mervi Aho, valokuvaaja Jaakko Ojala sekä hankkeen johtaja.

Jaakko Ojala toimii hankkeen laatuvaastavana. Hankesihteerin työt hoitaa Rauni Halonen toimien myös hankkeen aikana pidettävien kokousten sihteerinä.

Tiedottaminen:

Muutaman lehdistötilaisuuden avulla hoidetaan hankkeen yleistiedottaminen. Köyliön valokuvien keruusta tiedottamiseen liittyen lähetetään arviolta kaksi tiedotetta Köyliön koteihin. Valtaosa tiedottamisesta, eritoten yksityiskohtien osalta, hoidetaan Köyliö-seuran kotisivujen kautta.

Tiedottamista tehostetaan ja kiinnostusta hanketta ja valokuvia kohtaan lisätään järjestämällä tallennetuista valokuvista 1-2 näyttelyä.

Mitä hankkeen jälkeen:

Hankkeen aikana selvitetään materiaalin lopullinen sijoituspaikka ja näin kuvamateriaali säilyy kiinnostuneiden käytössä. Jatkossa olemassa oleva verkko-ohjelma ja tietokanta mahdollistavat valokuvien tietojen korjaamisen tai lisäämisen. Samoin valokuvia voidaan lisätä ja siten valokuvatietokantaa jatkuvasti täydentää